

Věta Arithmetický limit: Necht' $\lim a_n = K \in \mathbb{R}^*$ a $\lim b_n = L \in \mathbb{R}^*$. Pak

1. $\lim (a_n + b_n) = K + L$, jeli první strana def.

2. $\lim a_n b_n = KL$, jeli první strana def.

3. $\lim a_n/b_n = K/L$, jeli první strana def. Pro $b_n = 0 \Rightarrow a_n/b_n = 0$

$(a_n), (b_n), (c_n)$ jsou reáln. posl.

Tvrzení Podstata, pokud L neexistuje

1. (a_n) neomezená a $L = \lim (b_n) = \pm\infty \Rightarrow \lim (a_n b_n) = L$

2. (a_n) neomezená a $L = \lim (b_n) = 0 \Rightarrow \lim (a_n b_n) = 0$

3. (a_n) splňuje $a_n > c > 0$ pro $n \geq n_0$ a $L = \lim b_n = \pm\infty \Rightarrow \lim a_n b_n = L$

4. (a_n) neomezená a $L = \lim (b_n) = \pm\infty \Rightarrow \lim (a_n/b_n) = 0$

5. (a_n) splňuje $a_n > c > 0$ pro $n \geq n_0$, $b_n > 0$ pro $n \geq n_0$ a $\lim b_n = L = 0 \Rightarrow$

$\lim a_n/b_n = +\infty$

Tvrzení Rekurentní limita

$a_1 = 1$, pro $n \geq 2$: $a_n = \frac{a_{n-1}}{2} + \frac{1}{a_{n-1}}$, pak $\lim a_n = \sqrt{2}$.

Necht' existuje $\lim a_n = L \in \mathbb{R}$, je vlastní. Pak i $\lim a_{n-1} = L$.

$\lim \frac{1}{a_{n-1}} = \frac{1}{L}$, $\lim \frac{a_{n-1}}{2} = \frac{L}{2}$. $L = \frac{L}{2} + \frac{1}{L}$, $L = \pm\sqrt{2}$

$L = \frac{L^2 + 2}{2L}$
 $L^2 = \frac{L^2}{2} + 1$
 $\frac{L^2}{2} = 1 \Rightarrow L^2 = 2$

Ukážo důkazem, že konverguje, dostaneme limit $\sqrt{2}$, protože

$a_n > 0 \forall n$, tedy $L \geq 0$.

$a_n \geq a_{n+1} \Leftrightarrow \frac{a_n}{2} + \frac{1}{a_n} \Leftrightarrow \frac{a_n^2}{2} \geq 1 \Leftrightarrow a_n \geq \sqrt{2}$

$a_n = \frac{a_{n-1}}{2} + \frac{1}{a_{n-1}} = \frac{a_{n-1}^2 + 2a_{n-1}^{-1}}{2} \geq \sqrt{a_{n-1} \cdot 2a_{n-1}^{-1}} = \sqrt{2}$

$\Rightarrow$ důkazem, že je monotónní, tedy $\forall n \geq 2$ bylo $a_n \geq \sqrt{2}$

Věta Geometrická posloupnost: Pro číslo $q \in \mathbb{R}$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} q^n = \begin{cases} 0 & \dots |q| < 1, \text{ tj. } q \in (-1, 1) \\ 1 & \dots q = 1 \\ +\infty & q > 1 \\ \text{neexistuje} & q \leq -1 \end{cases}$$

1) Necht' $|q| < 1$. Zároveň lze předpokládat $q \geq 0$. Potom je (q^n) rostoucí, zdola omezená ($q^n \geq 0$) a podle věty o monotónní posl. má nejmenší vlast. limitu L . Protože $q^n = q \cdot q^{n-1}$,

$$L = q \cdot L \leadsto \frac{0}{1-q} = 0$$

2) Jde o limitu konstantní posloupnosti

3) Necht' $q > 1$. $\rightarrow$ Podle 1. části jde o druhou o aritmetice limit

$$\lim_{n \rightarrow \infty} q^n = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{(1/q)^n} = \frac{1}{0^+} = +\infty$$

4) Pro $q \leq -1$ má q^n podposloupnosti s odlišnými limitami, tedy neexistuje.

Věta Limita a uspořádání: Necht' $u, L \in \mathbb{R}^*$ a $(a_n), (b_n)$ jsou dvě reálné posl. s $\lim a_n = u$ a

$$\lim b_n = L. \text{ Platí následující:}$$

1) Když $u < L$, tak existuje n_0 , že pro každé dva (ne nutně stejné) indexy $m, n \geq n_0$ je $a_m < b_n$

2) Když $\forall n_0$ existují indexy m a n , že $m, n \geq n_0$ a $a_m \geq b_n$, pak $u \geq L$.

1) Necht' $u < L$. Pak existuje $\varepsilon: U(u, \varepsilon) \subset U(L, \varepsilon)$. Podle def. lim. máme n_0 :

$$m, n \geq n_0 \Rightarrow a_m \in U(u, \varepsilon) \text{ a } b_n \in U(L, \varepsilon). \text{ Tedy } m, n \geq n_0 \Rightarrow a_m < b_n$$

$$2) a \Rightarrow b = ! b \Rightarrow ! a$$

Uzavřený interval

$$I(a, b) = [a, b] \text{ pro } a \leq b, I(a, b) = [b, a] \text{ pro } b \leq a$$

Množina M je **konverzní**, pokud $\forall a, b \in M: I(a, b) \subset M$

Věta O intervalech: Konverzní množina reálných čísel jsou právě a jenom $\emptyset$, singletony $\{a\}$, celé $\mathbb{R}$, intervaly (a, b)

$$(-\infty, a), (a, +\infty), (a, b), [a, b], [a, b), (-\infty, a), (a, +\infty) \text{ pro reálné } a < b.$$

$\hookrightarrow$ Například každé okolí $U(a, \varepsilon)$ je konverzní, žádné prstencové není konverzní

Věta o dvou polojitkách: Necht' $a \in \mathbb{R}$ a $(a_n), (b_n)$ a (c_n) jsou takové tři reálné posl., že

$$\lim a_n = \lim c_n = L \wedge \forall n \geq n_0: b_n \in I(a_n, c_n),$$

pak i $\lim b_n = L$

Neht' je číslo L . Podle def. lim. $\exists n_0$ t.j. $n \geq n_0 \Rightarrow a_n, c_n \in U(L, \epsilon)$.

Díky komaxitě okolí $U(L, \epsilon)$ je $n \geq n_0 \Rightarrow I(a_n, c_n) \subset U(L, \epsilon)$

Díky předpokladu tak $n \geq n_0 \Rightarrow b_n \in U(L, \epsilon)$ a $b_n \rightarrow L$.

Pro nekonečné limity stačí jen jedna věta:

$$\lim a_n = -\infty, b_n \leq c_n \forall n \geq n_0, \text{ pak } \lim b_n = -\infty$$

Obdobně pro $+\infty$

Hromadný bod: Necht' $A \in \mathbb{R}^*$ a $(a_n) \subset \mathbb{R}$. Řekneme, že A je hromadný bod posloupnosti (a_n) ,

pokud má (a_n) podposloupnost (a_{n_k}) s $\lim a_{n_k} = A$.

$$\text{Položíme } H(a_n) := \{A \in \mathbb{R}^* \mid A \text{ je hromadný bod } (a_n)\} \subset \mathbb{R}^*$$

$\liminf a_n$ je nejmenší prvek množiny $H(a_n)$ v lin. usp. $(\mathbb{R}^*, <)$.

$\limsup a_n$ je největší prvek množiny $H(a_n)$

Věta $\liminf$ a $\limsup$: Pro každou reál. posl. (a_n) je množina $H(a_n)$ neprázdná a má v lin. usp. $(\mathbb{R}^*, <)$ minimum a maximum.

Neht' (a_n) je reál. posl. Tím pádem má podposl. s limitou, tedy $H(a_n) \neq \emptyset$.

Dokážeme pouze existenci max, min se dělá obdobně.

Mohou nastat 4 případy $A \in \mathbb{R}^*$:

① $H(a_n) = \{-\infty\}$, pak $A = -\infty$

② Pokud $+\infty \in H(a_n)$, pak $A = +\infty$

③ Pokud $H(a_n) \cap \mathbb{R} \neq \emptyset$ a je shora omezená, pak $A = +\infty$

④ Pokud $+\infty \notin H(a_n)$ a $H(a_n) \cap \mathbb{R} \neq \emptyset$ a shora omezená, pak $A := \sup(H(a_n) \cap \mathbb{R}) \in \mathbb{R}$.

Nyní ukážeme, že jde vždy o max. V případech 1 a 2 je to jasné. V případě 3 a 4 platí:

$A \geq b \forall b \in H(a_n)$, tedy stačí dokázat, že $A \in H(a_n)$. Jistě platí: $(b_n) \subset H(a_n) \cap \mathbb{R}$ s $\lim b_n = A$.

Pro to že každé číslo je lim. nějaké podposl. posl. (a_n) , stačí ukázat, že existuje taková podposloupnost

$(a_m)_n$, ži: $\forall n: a_m \in U(b_n, 1/n)$. Pak ale $\lim a_m = \lim b_n = A$ a $A \in H(a_n)$

Věta: Vlastnosti $\liminf$ a $\limsup$: Pro každou reálnou posloupnost (a_n) platí následující

1) Když $\lim a_n$ existuje, $H(a_n) = \{ \lim a_n \}$

2) Následují tři exklusivní případy pokrývající všechny možnosti:

a) (a_n) je shora neomezená a $\limsup a_n = +\infty$

b) $\lim a_n = -\infty$ a $\limsup a_n = -\infty$

c) $\limsup a_n$ je vlastní a $\limsup a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} (\sup \{ a_m | m \geq n \}) \in \mathbb{R}$.

3) Následují tři exklusivní případy pokrývající všechny možnosti:

a) (a_n) je zdola neomezená a $\liminf a_n = -\infty$

b) $\lim a_n = +\infty$ a $\liminf a_n = +\infty$

c) $\liminf a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} (\inf \{ a_m | m \geq n \}) \in \mathbb{R}$

4) Vždy $\liminf a_n \leq \limsup a_n$ a rovnost nastává $\Leftrightarrow \exists \lim a_n$ a pak

$$\liminf a_n = \limsup a_n = \lim a_n$$

Nelimitovaná řada rozumíme opět posloupnost $(a_n) \subset \mathbb{R}$. Jejím součtem rozumíme limitu

$$\sum_{n=1}^{\infty} a_n = a_1 + a_2 + \dots := \lim (a_1 + a_2 + \dots + a_n), \text{ když existuje.}$$

Posloupnost $(a_1 + a_2 + \dots + a_n)$ je tvořena takzvanými částečnými součty (řady).